

Didier Fassin

Θάνατος ενός ταξιδιώτη

Μετάφραση: Μανώλης Πιμπλής

σελίδες: 224 * isbn: 978-960-435-833-5 * τιμή: 16 ευρώ

Ο Άντζελο, ένα καταζητούμενο μέλος της κοινότητας του ταξιδιού, όπως αυτοαποκαλούνται στη Γαλλία οι Ρομά, σκοτώνεται στο οικογενειακό αγρόκτημα κατά τη διάρκεια μιας αστυνομικής

επιχείρησης από επίλεκτη και βαριά οπλισμένη μονάδα. Οι δυνάμεις της τάξης επικαλούνται λόγους νόμιμης άμυνας και ισχυρίζονται ότι τηρήθηκαν όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες. Οι συγγενείς του θύματος, που βρίσκονταν ακινητοποιημένοι στο έδαφος και δεμένοι με χειροπέδες, αμφισβητούν την αστυνομική εκδοχή. Η έρευνα που διεξάγεται δικαιώνει τους αστυνομικούς. Η αδελφή του θύματος συγκροτεί μια επιτροπή αγώνα για τη δικαίωση του αδελφού της, διεκδικώντας δικαιοσύνη και αλήθεια. Η επιτροπή οργανώνει κινητοποιήσεις και διαδηλώσεις, απευθύνοντας κάλεσμα και στους κατοίκους των υποβαθμισμένων γαλλικών προαστίων, μαύρους και Άραβες, που δύσκολα, κατ' αρχήν, αδελφώνονται με τους Ρομά: «Όταν διαδηλώνουμε για έναν, διαδηλώνουμε για όλους». Η επιτροπή έρχεται σε επαφή με τον Ντιντιέ Φασέν. Η ιστορία συγκινεί τον κοινωνιολόγο, ο οποίος διακρίνει σε αυτήν, πέρα από ένα σύνθημα γεγονός του αστυνομικού δελτίου, και ένα επεισόδιο που

φέρει στο φως τις μεθόδους των καταπιεστικών μηχανισμών. Επανεξετάζοντας τα αποδεικτικά στοιχεία του φακέλου και συλλέγοντας τις μαρτυρίες των πρωταγωνιστών, ο Ντιντιέ Φασέν προβαίνει σε μια αντίθετη –από την επίσημη– έρευνα και επικεντρώνεται στο ηθικό και φιλοσοφικό πεδίο. Οι οικείοι του θύματος πληγώθηκαν σε κάτι που είναι γι' αυτούς, αλλά και για εμάς, ιδιαίτερα σημαντικό: στην ίδια τους την αξιοπρέπεια, εξαιτίας της εικόνας που δόθηκε για τον Άντζελο αλλά και της περιφρονητικής συμπεριφοράς που αντιμετώπισαν, με παρόντα όλα τα στερεότυπα που από πολύ παλιά στιγματίζουν τους Ρομά, αυτούς τους πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Το βιβλίο, που κινείται στα όρια ιστορίας και λογοτεχνίας, ανιχνεύει τη λειτουργία του δικαστικού μηχανισμού και περιγράφει πόσο σχετικές είναι οι έννοιες της αλήθειας και του ψεύδους. Μπορούμε να προσάψουμε στον συγγραφέα έλλειμμα αμεροληψίας, αλλά ο ίδιος δικαιολογεί το εγχείρημά του: «Εξετάζοντας με την ίδια προσοχή και σοβαρότητα τόσο την επίσημη εκδοχή όσο και το αφήγημα που απορρίφθηκε, δεν κάνω τίποτε άλλο παρά να αποδώσω τον ίδιο βαθμό αξιοπιστίας σε όλες τις αφηγήσεις. Οφείλουμε στο θύμα και την οικογένειά του την πλήρη γνώση των συνθηκών που επέτρεψαν το τραγικό του τέλος. Πρόκειται για θέμα αξιοπρέπειας. Γι' αυτόν και για εμάς».

Ο *Θάνατος ενός ταξιδιώτη* συμβάλλει σε αυτό ακριβώς: να επιστρέψει στους Ρομά, στην κοινότητα του ταξιδιού, ένα μέρος αυτού που η κοινωνία τους στερεί: την αξιοπρέπειά τους.

Το δελτίο τύπου βασίζεται στην κριτική της Isabelle Rüz, που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα της Γενεύης *Le Temps* (20/6/2020)

***

Έργο αξιοθαύμαστα συγκροτημένο γραμμένο. Ένα βιβλίο θαρραλέο, που ανταποκρίνεται στις υψηλότερες απαιτήσεις της ηθικής. Διακρίνεται για την

*επιστημονική του ακρίβεια, που φτάνει ως την επινόηση ενός αναλυτικού μοντέλου.
Ένα συναρπαστικό βιβλίο.*

Diacritik.com

*Ένα πολύ ωραίο δοκίμιο, που διαφωτίζει τον αναγνώστη για τον τρόπο που λειτουργούν
οι δυνάμεις της τάξης και η Δικαιοσύνη.*

Toutelaculture.com

Δοκίμιο περιεκτικό, διακριτικό, αλλά εκκωφαντικό στα συμπεράσματά του.

Télérama

*Αυτό το βιβλίο συντονίζεται σήμερα, με μοναδικό τρόπο, με τις κινητοποιήσεις εναντίον
της αστυνομικής βίας.*

Libération

***

Γάλλος γιατρός, κοινωνιολόγος και ανθρωπολόγος, ο **Ντιντιέ Φασέν** γεννήθηκε το 1955. Διδάκτωρ ιατρικής (Πανεπιστήμιο Paris 6), διδάκτωρ κοινωνικών επιστημών (EHESS), είναι διευθυντής σπουδών (καθηγητής) στην EHESS, καθηγητής κοινωνικών επιστημών στο Institute for Advanced Study στο Princeton και, από το 2022, καθηγητής στην τακτική έδρα «Ηθικά προβλήματα και πολιτικά διακυβεύματα» του Collège de France.

Εργάστηκε επίσης ως γιατρός και ανθρωπολόγος σε πολλές χώρες, κυρίως στην Ινδία, την Τυνησία, τη Σενεγάλη, τη Νότια Αφρική και τον Ισημερινό. Διετέλεσε αντιπρόεδρος της οργάνωσης «Γιατροί χωρίς Σύνορα».

Έχει τιμηθεί με το χρυσό μετάλλιο της Βασιλικής Σουηδικής Εταιρείας Ανθρωπολογίας και Γεωγραφίας και με το Nomis Distinguished Scientist and Scholar Award.

Αντικείμενο των ερευνών του, η μητρική θνησιμότητα, η επιδημία του AIDS, οι κοινωνικές ανισότητες τόσο στην υγεία όσο και γενικότερα, και, πιο πρόσφατα, η ανθρωπολογία του κράτους μέσω μιας ανάλυσης της αστυνομίας, της Δικαιοσύνης και της φυλακής.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΌΛΙΣ